
Nederland blijft achter bij het regelen van verplichte toegang tot UBO-registers

Wat is er gebeurd?

Op 10 juli 2026 verstreek de EU-deadline waarnaar lidstaten toegang moesten regelen tot UBO-registers voor partijen met een legitiem belang. Dit zijn partijen met een bevoegde autoriteit, zoals gemeenten, journalisten, advocaten, onderzoekers en ngo's, die willen achterhalen wie er daadwerkelijk achter bedrijven en trusts schuilgaat. De Ultimate Beneficial Ownership (UBO) registers geven inzage in wie belanghebbende is van een bedrijf en zijn cruciaal bij het achterhalen van financiële misstanden, corruptie en belastingontduiking.

Hoewel EU-landen deze inzage voor 10 juli 2026 voor partijen met een legitiem belang hadden moeten regelen, is dat in Nederland niet gebeurd. De benodigde wetgeving, het wijzigingsbesluit, staat nog steeds op de wetgevingskalender van de overheid en is nog niet genomen door het Kabinet. De Raad van State bracht vorige maand het advies uit om het besluit niet aan te nemen in de huidige vorm omdat het nog niet in lijn is met de Richtlijn.¹

Waarom is dit belangrijk?

Er is nu geen toegang tot het UBO-register voor journalisten en andere maatschappelijke waakhonden geregeld in Nederland.

Het maatschappelijke belang te kunnen weten wie de ultieme belanghebbenden zijn van een bedrijf wordt nog te vaak onderschat, stelt Open State Foundation. Transparantie over het eigenaarschap van bedrijven is namelijk niet alleen een middel om corruptie uit te roeien. Het is ook essentieel voor het vertrouwen in ons bedrijfsleven. Daarnaast draagt de toegang tot UBO-registers bij aan de bestrijding van belastingontduiking; het verbeteren van de integriteit van overheidsaanbestedingen; en het bepalen van aansprakelijkheid bij schendingen van bijvoorbeeld arbeidsrechten of milieuregels.

[In een recent artikel](#) benadrukte het onderzoeksjournalistieke netwerk OCCRP de cruciale noodzaak van toegang tot gegevens over uiteindelijke begunstigden (UBO's) voor onderzoeksjournalisten, en stelde dat deze toegang een bewezen wapen is tegen criminaliteit en corruptie. Het artikel onderstreepte het feit dat Europa, door het sluiten van openbare

¹ Advies van 15 juli 2026 <https://www.raadvanstate.nl/adviezen/@158603/w06-26-00149-iii/>

registers op het hele continent — en het recente overschrijden van een belangrijke hervormingsdeadline — onbedoeld kwaadwillenden helpt te ontsnappen aan verantwoording. Een ander recent onderzoek van het OCCRP en FTM waarin zij [blootleggen](#) hoe Chinese bedrijven een belang kopen in Europese infrastructuur, geeft het belang van legitieme toegang tot het register ook nog eens duidelijk aan.² Dit onderzoek werd namelijk pas mogelijk toen Luxemburg haar registers opende voor belanghebbenden, iets wat in Nederland dus niet goed geregeld is.

Nederland behoort tot de achterblijvers. Daarmee staat Nederland niet alleen: van de 27 EU-lidstaten hadden op de deadline slechts zeven landen daadwerkelijk toegang geregeld (waaronder Duitsland, Frankrijk en Denemarken). Zweden verwacht toegang "in het najaar van 2026" te realiseren.

Wat zijn de gevolgen?

Het verstrijken van de deadline heeft voor Nederland directe gevolgen. Allereerst kan de Europese Commissie nu een inbreukprocedure starten, wat betekent dat de Europese rechter Nederland een boete op kan leggen. Zo kregen Roemenië en Ierland eerder bij vertraagde implementatie van een soortgelijke richtlijn, boetes van respectievelijk 2 en 3 miljoen euro opgelegd.³

Dat het geen toegang hebben tot de UBO-registers onderzoek lastiger en vaak ook duurder maakt, ondervond Pointer. Tijdens hun onderzoek naar zorgcowboys, ondernemers die misbruik maken van de wet- en regelgeving in de zorg, bleek dat zij soms gebruikmaken van bedrijfsconstructies om de belanghebbenden te verbergen. Door de gebrekkige toegang tot het UBO-register was het niet mogelijk om deze constructies volledig boven tafel te krijgen. Pointer moest extra tijd en geld investeren om een goed onderzoek af te leveren, een directe schadepost dus. Bovendien is de kans aanwezig dat meerdere zorgfraudeurs buiten beeld bleven. De zorgfraude had effectiever en sneller opgespoord kunnen worden met een goede toegang tot de UBO-registers.

Wat moet het kabinet doen?

We roepen het Kabinet op om:

- Bestuurlijke chaos te voorkomen en de richtlijn zo snel mogelijk in te voeren.
- Het besluit wijzigen zodat het in lijn is met de Richtlijn, inclusief het beëindigen van de meldingen aan UBO's van inzage, zoals de Raad van State adviseert.

2

<https://www.occrp.org/en/investigation/a-police-hq-wind-farms-and-natural-gas-mapping-the-european-holdings-of-chinas-central-bank>

³ op grond van 260, lid 3, VWEU kan de Europese Commissie een financiële sanctie zetten op niet tijdig implementeren van een richtlijn.

<https://ecer.minbuza.nl/-/eu-hof-hoogte-boete-voor-niet-tijdige-omzetting-richtlijn-hangt-af-van-verstreken-duur-na-einde-implementatietermijn>

Open State Foundation | Transparency international Nederland | Nederlandse Vereniging voor journalisten (NVJ) | Vereniging van onderzoeksjournalisten (VVOJ) | Onderzoeksjournalistiek platform Pointer | Organized crime and corruption reporting project (OCCRP) | Foundation Max van der Stoep (FMS) | Tax justice Nederland